

**Оперативна програма „Административен капацитет”,
мярка „Развитие на структурите на гражданското общество”**

**Проект
„Партнер-Нет: Ресурсна мрежа за укрепване структурите на
гражданското общество и ефективни партньорства на местно
ниво”**

осъществяван от Сдружение с нестопанска цел „Добруджанско аграрно и
бизнес училище” /ДАБУ/ в партньорство с Клуб „Икономика 2000”

ДОКЛАД

за резултатите от проведеното социологическо проучване на
капацитета и потребностите от обучение
на неправителствени организации
от Североизточния район за планиране

**ЕВРОПЕЙСКИ
СЪЮЗ**

**ИНВЕСТИЦИИ
В ХОРАТА**

**ОПАК. Експерти в действие
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ”**

Проектът е осъществен с подкрепата на Европейския съюз

Април, 2008

Съдържание

Увод	3
1. Институционален профил и капацитет на изследваните НПО	3
2. Партньорства	8
3. Потребности и ограничения пред НПО в СИРП.....	11
Заклучение	14
Приложение – анкетна карта.....	17

Увод

В изпълнение на проект „Партнер-Нет - Ресурсна мрежа за укрепване структурите на гражданското общество и ефективни партньорства на местно ниво” (финансиран от ОП „Административен капацитет”, мярка „Развитие на структурите на гражданското общество”) бе проведено социологическо проучване на неправителствени организации (НПО) от Североизточния район за планиране¹.

Основната цел на проучването е да се установят нуждите от обучение на организациите от третия сектор в региона, като на тази основа се разработи дизайн на обучението, предвидено в следващите дейности на проекта. Заедно с това, проучването целеше да установи институционалния и финансов капацитета на анкетирания НПО, основните им области на дейност, както и партньорските мрежи, в които те участват.

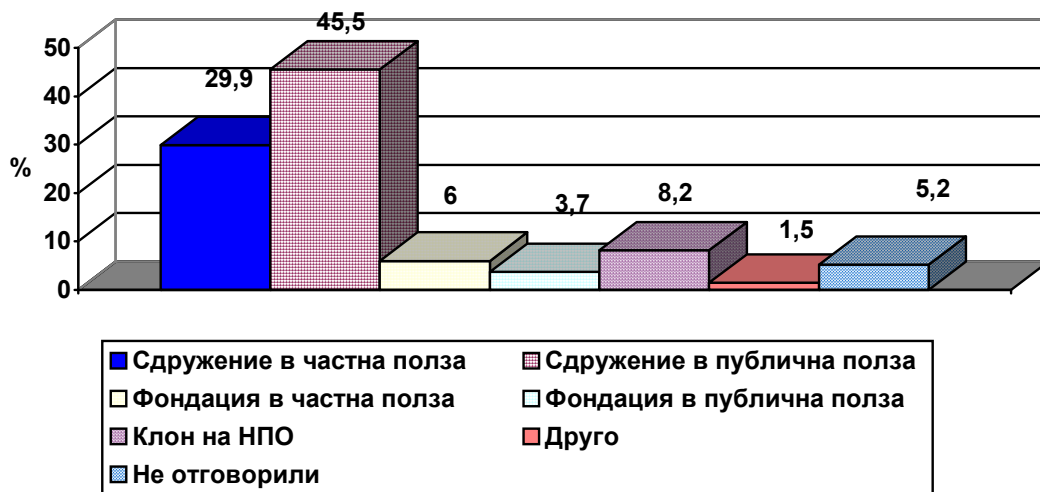
За целите на проучването бе съставена анкетна карта, която бе структурирана по начин, който да позволи постигането на целите на проучването (вж. Приложението). В периода март - април 2008 г. тя бе разпратена до 1010 НПО, чиито контакти бяха открити, на територията на Североизточния район за планиране (СИРП). Получени бяха попълнени карти от 400 организации - от тях 17,9% са от област Варна, 59%- от област Добрич, 3% - от област Шумен, 9 %-от област Силистра, 3,7% - от област Разград и 7,5% - от област Търговище. Това гарантира достатъчна степен на представителност на изследването, резултатите от което се представени и анализирани в настоящия доклад.

1. Институционален профил и капацитет на изследваните НПО

Форма на институционализиране.

Данните от проучването показват, че според правния статут, структурата на третия сектор в СИРП е както следва (вж. Фиг.1):

Фиг.1 Структура на третия сектор в СИРП според правния статут на НПО

¹ - той обхваща областите Варна, Добрич, Разград, Силистра, Търговище, Шумен.

Почти половината (49,2%) от анкетираните НПО в СИРП са регистрирани като сдружения (45,5%) или фондации (3,7%) в обществена полза (регистрирани в публичния регистър на Министерството на правосъдието). Това отразява имплицитната насоченост и синергичната колективна мисия на НПО в района.

Следва също така да се обърне внимание, че около 10% от организациите са клонове на други НПО. Това означава, че районът представлява интерес за организации, базирани в други райони на страната, които разширяват мрежата си, считайки СИРП за перспективен от гледна точка на възможностите за „експанзия” (напр. по линия на транс-граничното сътрудничество с партньори от Румъния).

Сфери на активност

Анкетираните НПО работят в различни сфери на обществения живот² (вж. Таблица 1).

Таблица 1. Основни сектори на дейност

Сектор	брой	%
Образование, култура и изкуство	160	40
Спортна и туристическа дейност	39	9,75
Регионално развитие и местно самоуправление	35	8,75
Защита на правата и интересите на младежите	31	7,75
Лобиране и въздействие върху политиките	29	7,25
Екология	27	6,75
Здравеопазване и социални дейности	27	6,75
Защита на правата и интересите на работодателите	19	4,75
Човешки права, защита на малцинствата	12	3,00
Защита на правата и интересите на жените	9	2,25
Научни изследвания	6	1,5
Друго	6	1,5

Най-голяма е концентрацията на НПО, опериращи в образованието, културата и изкуството (40%), следвани (но на голяма дистанция) от спорта и туризма (почти 10%) и от регионалното развитие и местното самоуправление (почти 9%).

Близко до последните две сфери са защитата на правата на младежите, както и (до известна степен) лобирането и въздействието върху политиките.

По-слаб интерес представляват екологията, здравеопазването и социалните дейности. Другите сфери на дейност са незначително застъпени.

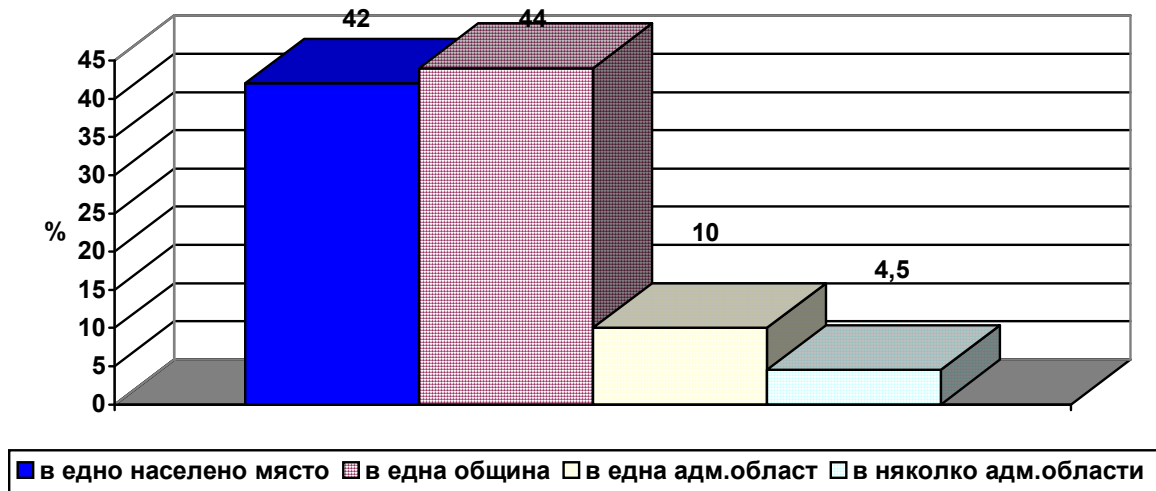
² Възможно е една НПО да работи в повече от една сфера на дейност.

Следователно, в сектора „образование, култура и изкуство” се формира основният „кълъстер” от дейности на третия сектор в СИРП.

Географски обхват

От гледна точка на географския обхват, дейността на анкетираните НПО е с подчертано местна насоченост (вж. Фиг.2). Преобладаваща част от НПО работят в рамките на едно населено място (168 НПО или около 42%) или – в една община (176 НПО или 44%). С други думи, **третият сектор в СИРП се е ориентирал главно към потребностите и проблемите в местните общности** и целеви групи. Много малка част развиват дейност в рамките на съответната административна област на СИРП (около 10%) или в повече от една административна област (само 17 НПО или малко над 4%).

Фиг.2. Географски обхват на дейността на НПО през последните три години

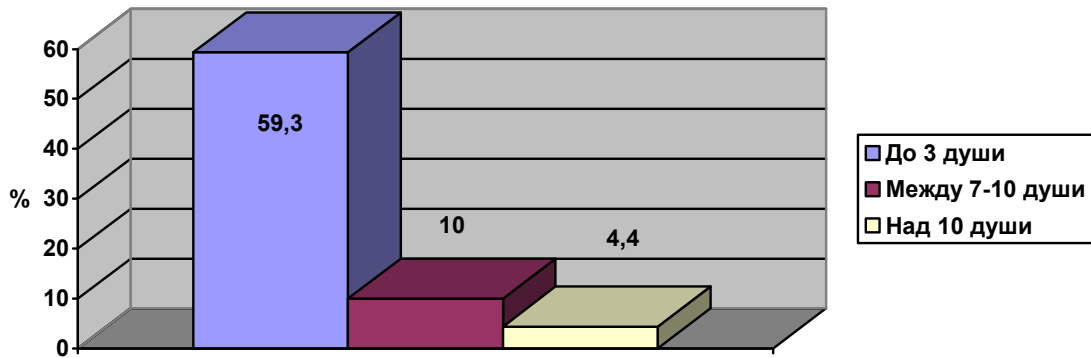

Стесеният географски мащаб, а и стратегии на анкетираните организации рефлектира върху степента на тяхното участие в различни мрежи (национални и/или международни): „омрежаването” (“*the networking*”) е важно направление в развитието на всяка организация и е фактор за нейната устойчивост, конкурентоспособност и сила на въздействие при решаването на съответните проблеми. Получените данни показват, че **едва 41 от анкетираните НПО (или малко над 10% от изследваната съвкупност) членуват в някакви национални или международни организации и мрежи.** Това обстоятелство ясно доказва полезността на настоящия проект, който е насочен именно към развитието на партньорски мрежи (кълъстери) в региона.

Институционален капацитет

А. Персонал. Анализът на отговорите, отнасящи се до **кадровия капацитет** на анкетираните НПО показва следното.

Фиг. 3. Структура на НПО сектора според броя на постоянния персонал

Първо, от гледна точка на постоянно заетия персонал, **почти 60%** от тези организации могат да се квалифицират като „**микро**” НПО, тъй като в тях работят до 3 души на трудов договор.

Второ, в около 1/5 от организациите работят до 6 души на постоянен трудов договор и в други 10%- между 7 и 9 души (вкл). Т.е. – **като „средни” могат да се определят около 30% от НПО в СИРП**. Останалите НПО (**малко над 4%** от изследваната съвкупност) могат да се определят като **сравнително по-големи** – те имат 10 и повече души постоянен персонал³.

Трето, подобна е ситуацията и при структурата на НПО според броя на лицата, работещи на граждански договор:

- в повече от половината (55%) от НПО-та има наети до 3 такива лица;
- във всяко шесто (т.е. 16%) се наемат между 4 и 6 такива лица;
- незначителен е дялът на организациите, които са имали нужда повече хора да работят временно на граждански договор.

Четвърто, следва да се отбележи, че 6% от анкетираните не са посочили наличието на постоянен персонал, а почти ¼ обаче не са сключвали и граждански договори. Допълнителните анализи показват, че част от организациите без постоянен персонал (пет от всичко осем на брой⁴) не са наемали и хора на граждански договор, а са работили предимно с доброволци.

Пето, доброволците също не са много търсени: 56% от анкетираните НПО не са търсили техни услуги (или не са дали отговор на този въпрос). Най-много са организациите, които са работили с 1 до 6 доброволца (около 30% от изследваната съвкупност).

Б. Финанси

По **структурата на финансовите източници на НПО** може да се съди за тяхната самостоятелност, способност да работят в условия на конкурентност и на тази основа –

³ останалите организации не са предоставили информация по този въпрос.

⁴ останалите три организации не са отговорили на въпросите за броя на персонала.

за перспективите пред тяхната устойчивост. Анализът на получените отговори показва следното:

(а) Даренията – те формират:

- до 25% от приходите на над 37% от изследваните НПО,
- между 25 и 30% от приходите на други 10%,
- и между 30 и 50% на още 11% от НПО.

С други думи, **почти 2/3 от организациите в третия сектор на СИРП разчитат на дарения за да осигурят поне половината от своя бюджет.** Това от една страна отразява способността на НПО да мобилизират обществени ресурси за своята кауза и дейности. От друга страна обаче, говори за (а) зависимост от текущата „готовност и способност за плащане” на донорите и (б) – за известна отдалеченост от пазара и „пазарните” механизми за финансиране дейността на НПО, което може да се окаже фактор за увеличаване на тяхната уязвимост на външни влияния („който плаща, той поръчва музиката”) и устойчивост.

(б) Приходи от реализирани проекти, финансирани от различни програми и фондове – национални, на ЕС, Световната банка, Американската агенция за международно развитие, МАТРА и пр.) – те имат някакво място като финансов източник за 5-6 от анкетираните НПО. Това потвърждава извода, че **НПО в района все още нямат капацитет и опит в печеленето на проекти и с това – в осигуряването на финансиране на конкурентна основа.**

Този извод се подкрепя и от анализа на отговорите на въпроса за броя проектни предложения, с които съответната организация е кандидатствала за финансиране през последните 12 месеца. **Около 80% от анкетираните не са посочили да са подавали проектно предложение. Най- често е било представяно само едно предложение** – това се отнася за повече от половината от НПО-та, които са кандидатствали с проект за финансиране.

Макар само 18% от анкетираните организации да посочват, че тяхно проектно предложение е било финансирано, процентът им на успешност може да се определи като висок: само 5% от представените от тях проектни предложения са били отхвърлени. Следователно, **в района има едно ядро от около 17-20 конкурентоспособни НПО, които са в състояние да подготвят качествени проектни предложения.**

(в) Приходи от стопанска дейност, свързана с целите на организацията – този източник има важно място в структурата на приходите на изследваните НПО. За 1/5 от организациите този източник формира около 1/4 от приходите, а други 20% от НПО-та осигуряват до половината от своя бюджет чрез такава дейност. На практика, над 90% от НПО-та в СИРП декларират, че извършват стопанска дейност, свързана с целите на организацията и реализират приходи от това. Този факт може да се интерпретира **положително от гледна точка на пазарната активност на третия сектор в контекста на усилията му да финансира постигането на своите специфични цели и задачи.**

(г) Що се отнася до **обема на реализираните приходи,** получените данни сочат, че голяма част от анкетираните НПО (77%) посочват годишни приходи до 10 хиляди лева (през 2007). Едва 8% от изследваната съвкупност сочи, че през миналата година е имала приходи над 15 хиляди лева (т.е. – малко над 1000 лева на месец). Ако (с голяма доза на условност все пак, предвид „чувствителността” на този въпрос) приемем, че тези данни

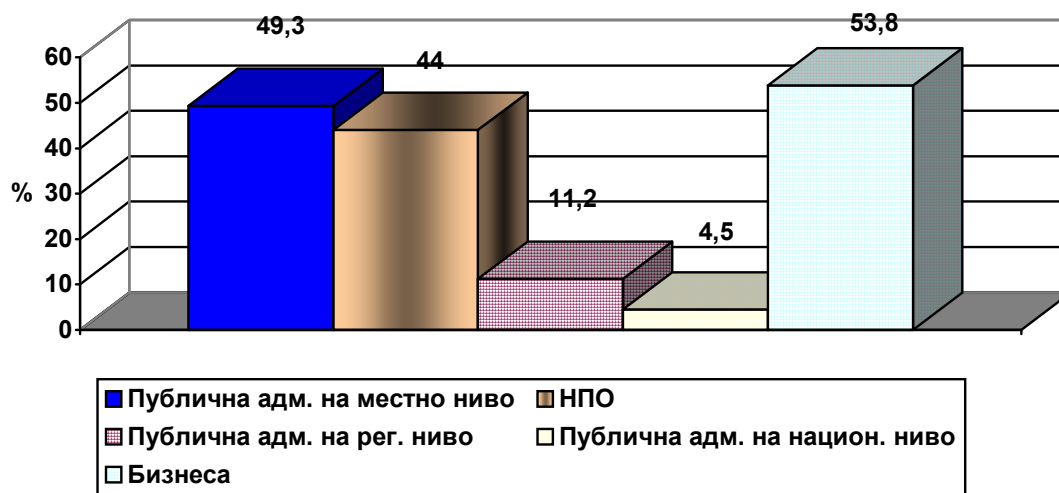
съответстват на фактичестото състояние, то може да се направи изводът, че финансовият капацитет на третия сектор в СИРП е все още твърде скромнен и може да се разглежда като **ограничител** пред ефикасността на провежданите от него дейности.

2. Партньорства

По-горе вече вече бе посочено слабото участие на организациите от третия сектор от региона в национални и/или международни организации. Анализът на отговорите, получени на групата въпроси относно състоянието на партньорството и свързаните с това проблеми показва следното:

Първо, структурата на партниращите организации и институции кореспондира с профила на местните НПО, чиито географски обхват на дейността (както вече се видя) е главно локален. **Най-често партньори са: (1) бизнес-асоциациите и фирмите (53,8%), (2) публичната администрация на местно ниво (49,3%) и (3) другите неправителствени организации – 44%** (вж. Фиг.4). Фактът, че бизнесът е водещ партньор явно отразява спецификата в ориентацията на третия сектор, който (в контекста на структурата на финансовите си източници и състояние) търси стабилни партньорства.

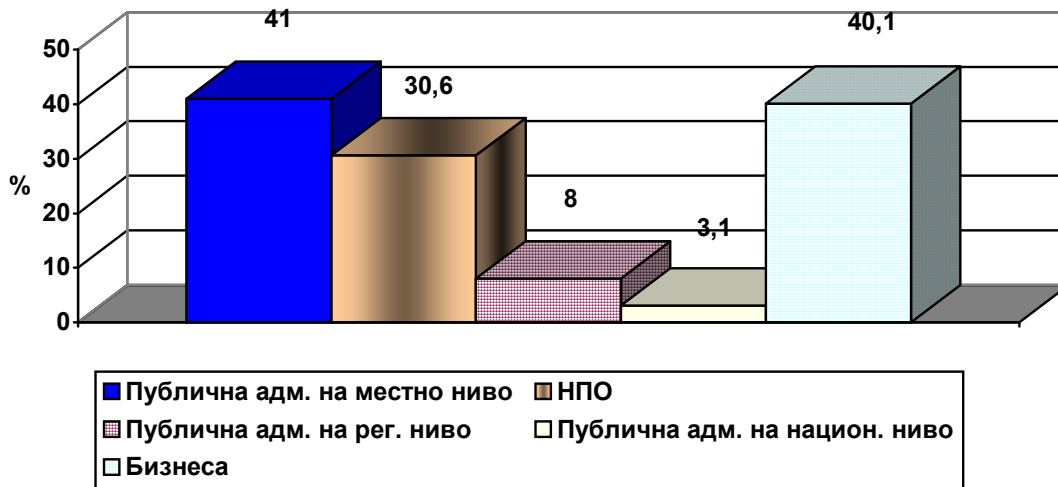
Фиг.4. Структура на партньорството на НПО

Второ, фактът, че **бизнесът** е водещ партньор резултатира и в „структурата на клиентите“ (вж. Фиг.5). Там **той заема водеща позиция с публичната администрация на местно ниво (по около 40%)**⁵. Това явно отразява спецификата в ориентацията на третия сектор, в чиито дейности доминира образованието (вж. Таблица 1), както и специфичния (до известна степен ограничен) географски обхват на неговата дейност.

⁵ на този въпрос е възможен повече от един отговор.

Фиг. 5. Структура на клиентелата на НПО

Трето, тези контакти по всяка вероятност са повече спорадични (случайни, по конкретен повод), отколкото – да се базират на по-дългосрочни и дълготрайни взаимодействия. Този извод се базира на факта, че нито една от анкетираните НПО не е посочила, че има подписан меморандум за сътрудничество.

Четвърто, в оценките за качеството на взаимодействието с другите актьори (вж. Таблица 2) преобладава позитивизмът. По-конкретно:

- изцяло положителните оценки – за НПО и местната администрация;
- добрите и задоволителните – за всички партньори;
- негативните – за публичната администрация на национално и регионално ниво. Тези оценки обаче следва да се приемат с резерви, предвид на констатираното обстоятелство, че регионалният и националният мащаб не е типичен за повечето изследвани НПО.

Таблица 2. Оценки на НПО за взаимодействието им с други актьори (%)

	мн. добро	добро	задоволително	лошо	не е било необходимо взаимодействие	Не знае/ не отговорил
НПО	14,2	37,3	28,4	10,4	4,5	5,2
Публичната администрация на местно ниво	17,9	32,8	17,2	27,6	4,5	17,9
Публичната администрация на регионално ниво	7,5	26,9	24,6	31,3	2,2	7,5
Публичната администрация	3,7	6,7	20,9	47,8	11,9	9

на национално ниво						
Бизнес асоциации	5,2	14,2	49,3	16,4	6	9
Фирми	8,2	17,9	52,2	9	3,7	9

Лето, структурата на тези отговори намира в известна степен своето обяснение в разпределението на отговорите на въпроса „До каква степен сте съгласни със следните съждения относно взаимодействието на Вашата организация с други НПО през 2007 година при управлението на проекти и осъществяването на съвместни дейности” (вж. Таблица 3).

Таблица 3. Оценки за взаимодействието с други НПО (%)

	Напълно съгласен	Отчасти съгласен	По- скоро несъгласен	Напълно несъгласен	Не знае/ не отговорил
НПО от една и съща сфера са конкуренти	19,4	47	17,9	9,7	6,0
НПО нямат достатъчно опит в сътрудничеството си с други НПО	15,7	58,2	16,4	4,5	5,2
Сътрудничеството се ограничава от личностни конфликти	23,1	28,4	9,0	31,3	8,2
В района няма достатъчно подходящи НПО, с които да си сътрудничим	41	26,1	17,2	9,7	6,0
Имаме лош опит от подобно сътрудничество	6,0	31,3	25,4	29,9	7,5

- досегашната „история” на сътрудничеството между НПО е по- скоро **положителна**, отколкото отрицателна - дялът на несъгласните с наличието на „лош опит” е над 50%.

- важен **ограничител** на сътрудничеството е фактът, че според над ¼ от респондентите в района „*няма достатъчно подходящи НПО, с които да си сътрудничим*”. Това от една страна може и да е вярно, но от друга (по- скоро) индикира непознаване на колегите от сектора. В този смисъл, *настоящият проект може да изиграе ролята на „мост” между НПО в региона.*

- друг съществен **ограничител** е наличието на личностни конфликти (сред над 50% от респондентите). В негативна посока за доброто сътрудничество влияе и разбирането (сред над 2/3 от респондентите), че НПО от една и съща сфера са по- скоро конкуренти, отколкото партньори. Това отразява **наличието на недоверие между част от организациите от местния трети сектор** и – отново, настоящият проект, изграждайки партньорски мрежи, може да изиграе ролята на фасилитатор при преодоляването на това недоверие и конфликти на личностно ниво.

- **липсата в НПО на достатъчно опит в сътрудничеството си с други сходни организации** е също така (според около ¾ от респондентите) **препятствие** пред доброто

взаимодействие в рамките на сектора. Натрупването на опит е нещо, което зависи от бъдещата откритост на НПО една към друга, тяхната прозрачност и коректност в отношенията.

3. Потребности и ограничения пред НПО в СИРП

Част от **ограниченията** вече бяха очертани (вж. Таблица 3 и анализа към нея). В допълнение на това, получените от изследването резултати позволява да се идентифицират следните **потребности** на НПО сектора в СИРП.

Потребности от специфична информация

Данните сочат, че най- големите нужди са свързани с информацията относно:

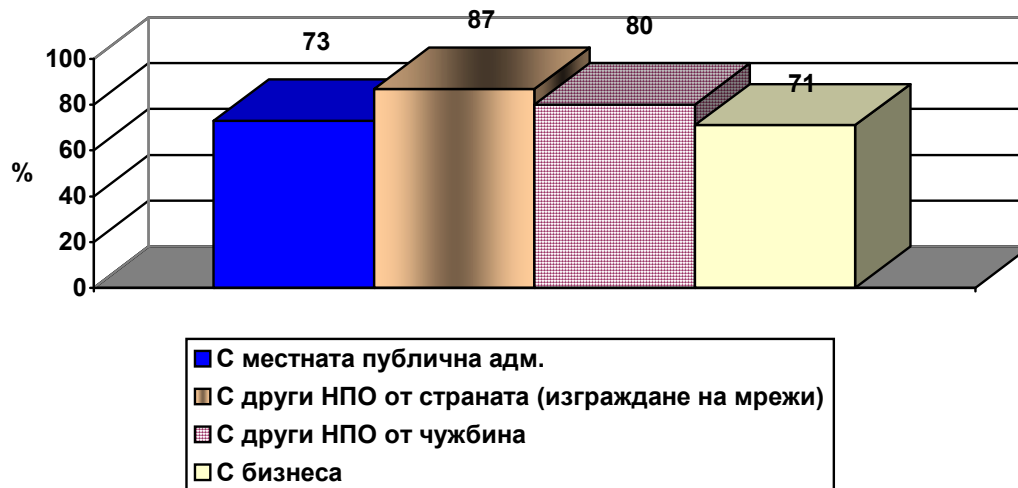
- възможностите за финансиране на проекти, представяни от НПО - 86 %
- възможностите за партньорство при управлението и реализацията на проекти – 87%
- подготовката и участието в проекти – 67% (отговор, посочен най- често в рубриката „други“).

От гледна точка реализацията на настоящия проект, очевидно той може да отговори на тези потребности като публикува информация за публикуваните програми и мерки за финансиране на проектни предложения, подготвяни от НПО, както и – за развитие на партньорството с оглед задоволяване на втората и третата от идентифицираните по- горе нужди.

Потребности от по- добро сътрудничество

Изследването категорично показва, че анкетираните НПО са заинтересовани от по-добро сътрудничество с всички основни партньори, но особено – с други НПО от страната и чужбина (вж. Фиг. 6).

Фиг. 6. Степен на заинтересованост на НПО от развитие на сътрудничеството с различни партньори

Потребности от обучение за укрепване на капацитета

Резултатите от изследването показват, че анкетирания НПО декларира силна нужда от обучение по редица тематични модули (вж. Таблица 4). Сред тях все пак в известна степен се открояват темите **„Гражданско участие и изграждане на ефективни партньорства на местно ниво“**, **„Бизнес комуникации, етикет и протокол в структурите на гражданското общество“**, **„Финансови особености на структурите на гражданското общество“** и **„Организационни умения за укрепване на управленския капацитет на структурите на гражданското общество“**.

Таблица 4. Потребности на НПО от обучение по тематични модули

Теми	Дял на НПО, посочили силна нужда от обучение - %
1. Гражданско участие и изграждане на ефективни партньорства на местно ниво	78,4
2. Бизнес комуникации, етикет и протокол в структурите на гражданското общество	75,4
3. Финансови особености на структурите на гражданското общество	65,7
4. Организационни умения за укрепване на управленския капацитет на структурите на гражданското общество	65,7
5. Инструментите на връзките с обществеността като механизъм за комуникационно въздействие върху гражданските структури в обществото	60,4
6. Управление и конкурентоспособност на структурите на гражданското общество в съвременната бизнес среда	58,2
7. Управление на човешките ресурси в структурите на гражданското общество	56,0
8. Стратегическо управление и планиране в структурите на гражданското общество	50,7
9. Изследване структурите и взаимоотношенията в гражданското общество със статистически методи	40,3
10. Чужди езици – английски език	26,1
11. Компютърна грамотност	3,7

Потребности от печатни материали (ръководства и наръчници)

Свързани с потребностите от обучение са нуждите от печатни материали по специфични теми. Резултатите от изследването позволява те да бъдат конкретизирани както следва (вж. Таблица 5): водещ е интересът към ръководства по управление на НПО и на проекти, а няколко стъпала по- долу е интересът към материали, свързани с гражданското участие и стратегическото управление и планиране.

Таблица 5. Потребности на НПО от ръководства и наръчници

Теми	Дял на НПО, посочили силна нужда от съответните материали - %
1. Управление на НПО	76,1
2. Управление на проекти	70,1

3. Гражданско участие и изграждане на ефективни партньорства на местно ниво	54,5
4. Стратегическо управление и планиране	54,5
5. Компютърна грамотност	1,5

Заклучение

Въз основа на анализа на резултатите от социологическото проучване на третия сектор в СИРП могат да се направят редица *изводи*:

Първо - по отношение на институционалния профил, сферите на дейност и географския обхват на НПО в СИРП:

- Почти половината (49,2%) от анкетираните НПО в СИРП са регистрирани като сдружения или фондации **в обществена полза**. Това отразява имплицитната насоченост и колективна мисия на НПО в района.
- Около 10% от организациите са **клонове на други НПО**. Това означава, че районът представлява интерес за организации, базирани в други части на страната.
- Най- голяма е концентрацията на НПО, развиващи дейности в образованието, културата и изкуството (40%), следвани (но на голяма дистанция) от спорта и туризма (почти 10%) и от регионалното развитие и местното самоуправление (почти 9%). Следователно, **в сектора „образование, култура и изкуство” се формира основният „кълъстър” от дейности на третия сектор в СИРП.**
- Дейността на анкетираните НПО е с подчертано местна насоченост. Преобладаваща част от тях работят в рамките на едно населено място (около 42%) или – в една община (44%). Следователно, **третият сектор в СИРП се е ориентирал главно към потребностите и проблемите в местните общности.**

Второ - по отношение на институционалния капацитет на НПО от СИРП:

(а) Персонал:

- От гледна точка на лицата, заети на *постоянен трудов договор* структурата на сектора е както следна - **почти 60%** от НПО могат да се квалифицират като „**микро**” НПО (имат до 3 души постоянен персонал); **като „средни”** могат да се определят **около 30% от НПО** (в тях постоянно работят до 9 души); останалите НПО (**малко над 4%** от изследваната съвкупност) могат да се определят като **сравнително по- големи** – те имат 10 и повече души постоянен персонал. Подобна е ситуацията и при структурата на НПО според броя на лицата, работещи на *граждански договор*.
- *Доброволците* също не са много търсени: 56% от анкетираните НПО не са търсили техни услуги (или не са дали отговор на този въпрос). Най- много са организациите, които са работили с 1 до 6 доброволца (около 30% от изследваната съвкупност).
- На тази основа може да се направи *изводът*, че кадровият потенциал на третия сектор в СИРП е структуриран в множество малки НПО.

(б) Финансов статус:

• **Финансовият капацитет на третия сектор в СИРП е все още твърде скромнен и може да се разглежда като ограничител** пред ефикасността на провежданите от него дейности, тъй като:

- голяма част от анкетиранияте НПО (77%) посочват годишни приходи през 2007 г. до 10 хиляди лева.
- едва 8% са имали приходи над 15 хиляди лева (т.е. – малко над 1000 лева на месец).

• **Почти 2/3 от организациите в третия сектор на СИРП разчитат на дарения за да осигурят поне половината от своя бюджет.** Това от една страна отразява способността на НПО да мобилизират обществени ресурси за своята кауза и дейности. От друга страна обаче, говори за (а) зависимост от текущата „готовност и способност за плащане” на донорите и (б) – за известна отдалеченост от пазара и „пазарните” механизми за финансиране дейността на НПО, което може да се окаже фактор за увеличаване на тяхната уязвимост на външни влияния.

• **НПО в района все още нямат капацитет и опит в печеленето на проекти и с това в осигуряването на финансиране на конкурентна основа** – приходите от реализирани проекти, финансирани от различни програми и фондове имат някакво място като финансов източник за 2-3 от анкетиранияте НПО.

• **Макар само 18% от анкетиранияте организации да посочват, че тяхно проектно предложение е било финансирано,** процентът им на успешност може да се определи като висок: само 5% от представените от тях проектни предложения са били отхвърлени. Следователно, **в района има едно ядро от около 17 - 20 конкурентоспособни НПО, които са в състояние да подготвят качествени проектни предложения.**

• **Приходите от стопанска дейност,** свързана с целите на организацията имат **важно място** в структурата на приходите на изследваните НПО. Над 90% от НПО-та в СИРП декларират, че извършват стопанска дейност, свързана с целите на организацията и реализират приходи от това. Този факт може да се интерпретира **положително от гледна точка на пазарната активност на третия сектор в контекста на усилията му да финансира постигането на своите специфични цели и задачи.**

Трето – по отношение състоянието на партньорствата на НПО от СИРП:

• **Най- често партньори на НПО са: (1) бизнес-асоциациите и фирмите (53,8%), (2) публичната администрация на местно ниво (49,3%) и (3) другите неправителствени организации – 44%.** Бизнесът, заедно с местната публична администрация са и най-честите **клиенти** на НПО. Фактът, че бизнесът е водещ партньор и клиент явно отразява спецификата в ориентацията на третия сектор, който (в контекста на структурата на финансовите си източници и състояние) търси стабилни външни партньори.

• Като по- съществени **ограничители** пред развитието на партньорството в района, изследването идентифицира:

- „липсата на достатъчно подходящи НПО, с които да си сътрудничим” (според над ¼ от респондентите). Това от една страна може и да е вярно, но от друга (по- скоро) индикира непознаване на колегите от сектора. В

този смисъл, *настоящият проект може да изиграе ролята на „мост“ между НПО в региона.*

- *наличието на личностни конфликти* (според над 50% от респондентите). В негативна посока за доброто сътрудничество влияе и разбирането (на над 2/3 от респондентите), че НПО от една и съща сфера са по- скоро конкуренти, отколкото партньори. Това отразява **наличието на недоверие между част от организациите от местния трети сектор** и – отново, *настоящият проект, изграждайки партньорски мрежи, може да изиграе ролята на фасилитатор при преодоляването на това недоверие и конфликти на личностно ниво.*
- *липсата в НПО на достатъчно опит в сътрудничеството им с други сходни организации* (според около 3/4 от респондентите). Натрупването на опит е нещо, което зависи от бъдещата откритост на НПО една към друга, тяхната прозрачност и коректност в отношенията.

Четвърто – по отношение на потребностите на НПО в района:

- Като по- съществени **потребности** изследването идентифицира:
 - *потребности от специфична информация* относно: възможностите за финансиране на проекти, представяни от НПО; възможностите за партньорство при управлението и реализацията на проекти; подготовката и участието в проекти.
 - От гледна точка реализацията на настоящия проект**, очевидно той може да отговори на тези потребности като публикува информация за обявените програми и мерки за финансиране на проектни предложения, подготвяни от НПО, както и – за развитие на партньорството с оглед задоволяване на идентифицираните по- горе съответни нужди.
 - *потребности от по- добро сътрудничество* - с всички основни партньори, но особено – с други НПО от страната и чужбина.
 - *потребности от обучение за укрепване на капацитета* по следните (условно приоритетни, превид получените резултати) тематични модули „Гражданско участие и изграждане на ефективни партньорства на местно ниво“, „Бизнес комуникации, етикет и протокол в структурите на гражданското общество“, „Финансови особености на структурите на гражданското общество“ и „Организационни умения за укрепване на управленския капацитет на структурите на гражданското общество“.
 - *потребности от печатни материали* - ръководства и наръчници най- вече по **управление на НПО и на проекти**, както и - материали, свързани с **гражданското участие и стратегическото управление и планиране**.

В заключение следва да се посочи, че идентифицираните нужди и ограничения пред НПО сектора в СИРП **доказа навременността и смисъла от настоящия проект**, който може да допринесе за развитието на партньорството между НПО и за укрепване на техния капацитет.

Приложение – анкетна карта

СДРУЖЕНИЕ “ДОБРУДЖАНСКО АГРАРНО И БИЗНЕС УЧИЛИЩЕ”

гр. Добрич, 9300, ул. “България”, № 3
тел. 058 / 655 629; факс: 058 / 605 760; e-mail: dabu@inbox.com;
dabu_opac@inbox.com

Анкета Анкета

за проучване на потребностите на НПО сектора в Североизточния район за планиране - СИРП

Проект: 07-23-66-С “Партнер-нет: ресурсна мрежа за укрепване структурите на гражданското общество и ефективни партньорства на местно ниво”.

1. Име на неправителствената организация:

.....

2. Статут на организацията:

(Отбележете това, което се отнася за Вашата организация)

- 2.1. Сдружение в частна полза
- 2.2. Сдружение в публична полза (регистрирано в Централния регистър при Министерството на правосъдието)
- 2.3. Фондация в частна полза
- 2.4. Фондация в публична полза (регистрирано в Централния регистър при Министерството на правосъдието)
- 2.5. Клон на НПО

3. Данни за контакт:

3.1. Адрес на управление:.....

3.2. Тел.:.....

3.3. Факс:.....

3.4. Ел. поща:.....

3.5. Интернет страница:.....

3.6. Лице за контакт:.....

Институционален и финансов капацитет

4. Брой персонал в момента:

4.1. Постоянен (на трудов договор) - души

4.2. Временно зает (на граждански договор) - души

4.3. Доброволци - души

5. Отчетни финансови данни за 2007 г. (От финансовите отчети)

Финансови показатели, лв.	2007 г.
5.1. Приходи -общо, лв.	
в т.ч.	
5.2. Приходи от стопанска дейност, лв.	
5.3. Заемни средства, лв.	
5.4. Разходи за закупуване на ДМА, лв.	

6. Дата на съдебна регистрация на организацията:

.....

7. Отбележете основните сектори на дейност:

(възможен е повече от един отговор)

7.1. екология

7.2. образование, култура и изкуство

7.3. регионално развитие и местно самоуправление, вкл. Агенция за регионално развитие, бизнес център, сдружение за развитие, сдружение на общини

7.4. здравеопазване и социални дейности

7.5. лобирание и въздействие върху политиките

7.6. човешки права, защита на малцинствата

7.7. спортна и туристическа дейност

7.8. научни изследвания

7.9. защита на правата и интересите на наемните работници

- 7.10. защита на правата и интересите на работодателите
- 7.11. защита на правата и интересите на младежите
- 7.12. защита на правата и интересите на жените
- 7.13. друг: (Моля, посочете)

8. Отбележете основния географски обхват на дейността, съобразно осъществените от организацията Ви проекти през последните три години:

- 8.1. локален (в рамките на едно населено място)
- 8.2. местен (в рамките на една община)
- 8.3. областен (в рамките на една административна област)
- 8.4. регионален (в рамките на няколко административни области)
- 8.5. национален
- 8.6. международен

9. Членство в национални и международни организации и мрежи:

- 9.1. Да,
- (Моля посочете кои?)
- 9.2. Не

**10. Основни източници на финансиране 2007 година:
(Приблизителен дял в %; общата сума трябва да е равна на 100%)**

Източници	Дял от приходите на организацията през 2007 г. (%)
10. 1. Дарения	
10.2. Реализирани от организацията Ви проекти, финансирани от национални програми и фондове	
10.3. Реализирани от организацията Ви проекти, финансирани от програми и фондове на ЕС	
10.4. Проекти, финансирани от програми на международни организации (напр.Световна банка, МОТ, ПРООН, УНИЦЕФ и др. под.)	
10.5. Реализирани от организацията Ви проекти, финансирани от агенции и програми на други държави (напр. ААМР, МАТРА, грантова схема на японското посолство, и пр.)	

10.6. Стопанска дейност, свързана с целите на организацията	
10.7. Други – посочете какви	
10.8. Други – посочете какви	
Общо	100 %

11. Общ брой представени проектни предложения на Вашата организация през последните 12 месеца (от 1 март 2007 г. до края на февруари 2008 г. вкл.) - броя

12. Общ брой одобрени проектни предложения на Вашата организация през последните 12 месеца (от 1 март 2007 г. до края на февруари 2008 г. вкл.) - броя

Потребности и ограничения

13. Оценете Вашите потребности, свързани с достъпа до специфична информация:

(За целите на оценката използвайте следната скала: 1 – не съществува такава нужда; 5 – много голяма потребност)

Моля, дайте оценка на ВСЕКИ ред

области	Оценка (между 1 и 5)
13.1. Повече информация за възможностите за финансиране на проекти, представяни от НПО	
13.2. Повече информация за възможностите за партньорство при управлението и реализацията на проекти	
13.3. Повече информация за (моля, посочете)	
13.4. Повече информация за (моля, посочете)	

14. Оценете Вашите потребности, свързани с достъпа до качествени ръководства и наръчници по различни теми

(За целите на оценката използвайте следната скала: 1 – не съществува такава нужда; 5 – много голяма потребност)

Моля, дайте оценка на ВСЕКИ ред

теми	Оценка (между 1 и 5)
15.1. Управление на проекти	
15.2. Управление на НПО	
15.3. Гражданско участие и изграждане на ефективни партньорства на местно ниво	
15.4. Стратегическо управление и планиране	
15.5. Друго (посочете)	
15.6. Друго (посочете)	

15. Оценете Вашите потребности, свързани с развитието на по- добро сътрудничество с различни партньори:

(За целите на оценката използвайте следната скала: 1 – не съществува такава нужда; 5 – много голяма потребност)

Моля, дайте оценка на ВСЕКИ ред

области	Оценка (между 1 и 5)
15.1. По- добро сътрудничество с местната публична администрация	
15.2. По- добро сътрудничество с други НПО от страната, вкл. изграждане на мрежи за сътрудничество	
15.3. По- добро сътрудничество с други НПО от чужбина	
15.4. По- добро сътрудничество с бизнеса	
15.5. Друго (посочете)	
15.6. Друго (посочете)	

16. Оценете обучение по кои от посочените модули/теми бихте искали да получите в бъдеще с цел повишаване капацитета на Вашата организация:

За целите на оценката използвайте следната скала: 1 – не съществува такава нужда; 5 – много голяма потребност)

Моля, дайте оценка на ВСЕКИ ред

Теми	Оценка
16.1. Управление и конкурентоспособност на структурите на гражданското общество в съвременната бизнес среда	
16.2. Бизнес комуникации, етикет и протокол в структурите на гражданското общество	
16.3. Изследване структурите и взаимоотношенията в гражданското общество със статистически методи	
16.4. Финансови особености на структурите на гражданското общество	
16.5. Стратегическо управление и планиране в структурите на гражданското общество	
16.6. Управление на човешките ресурси в структурите на гражданското общество	

16.7. Организационни умения за укрепване на управленския капацитет на структурите на гражданското общество	
16.8. Инструментите на връзките с обществеността като механизъм за комуникационно въздействие върху гражданските структури в обществото	
16.9. Гражданско участие и изграждане на ефективни партньорства на местно ниво	
16.10. Чужди езици (Моля посочете език, към който проявявате интерес)	
16.11. Чужди езици (Моля посочете език, към който проявявате интерес)	
16.12. Чужди езици (Моля посочете език, към който проявявате интерес)	
16.13. Друга тема по Ваш интерес (Моля, посочете)	
16.14. Друга тема по Ваш интерес (Моля, посочете)	

Партньорства

17. Посочете кои институции са Ви били най-често партньори в изпълняваните от Вас проекти през последните три години: (възможни са повече от един отговор)

- 17.1. НПО
- 17.2. Публична администрация на местно ниво
- 17.3. Публична администрация на регионално ниво
- 17.4. Публична администрация на национално ниво
- 17.5. Бизнес асоциации
- 17.6. Фирми
- 17.7. Други: (Моля посочете) .
- 17.8. Други: (Моля посочете) .

18. Имате ли подписани меморандуми за дългосрочно сътрудничество, които в момента са в сила?

18.1. Да,

18.2. Не

19. Кои институции най-често са били Ваши клиенти през последните три години? (възможен е повече от един отговор)

19.1. НПО

19.2. Публична администрация на местно ниво

19.3. Публична администрация на регионално ниво

19.4. Публична администрация на национално ниво

19.5. Бизнес асоциации

19.6. Фирми

19.7. Други: (Моля посочете)

**20. Оценете взаимодействието през 2007 година на Вашата организация с:
(моля отбележете един отговор на всеки ред)**

	мн. добро	добро	задоволи телно	лошо	не е било необходимо взаимодействие
20.1. НПО					
20.2. Публичната администрация на местно ниво					
20.3. Публичната администрация на регионално ниво					
20.4. Публичната администрация на национално ниво					
20.5. Бизнес асоциации					
20.6. Фирми					
20.7. Други организации:					

(Моля, посочете какви)					
20.8. Други организации:					
(Моля, посочете какви)					

21. До каква степен сте съгласни със следните съждения относно взаимодействието на Вашата организация с други НПО през 2007 година при управлението на проекти и осъществяването на съвместни дейности:

	Напълно съгласен	Отчасти съгласен	По- скоро несъгласен	Напълно несъгласен
21.1. НПО от една и съща сфера са конкуренти				
21.2. НПО нямат достатъчно опит в сътрудничеството си с други НПО				
21.3. Сътрудничеството се ограничава от личностни конфликти				
21.4. В района няма достатъчно подходящи НПО, с които да си сътрудничим				
21.5. Имаме лош опит от подобно сътрудничество				
21.6. Друго (посочете какво)				
21.7. Нямаме такива взаимодействия				

Данни за лицето, попълнило анкетната карта:

Име, фамилия:.....

Длъжност в организацията:.....

Място:..... Дата:.....

БЛАГОДАРИМ ВИ!

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

**ЕВРОПЕЙСКИ
СЪЮЗ**

**ИНВЕСТИЦИИ
В ХОРАТА**

**ОПАК. Експерти в действие
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ”**

